

ТОШКЕНТ ОҚШОМ

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 100 (10.153)

2004 ЙИЛ 27 МАЙ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

XXI
сағоси
Берча манзулардан
олинган сўнгги хабарлар

Мамлакатимизда

Тошкентта «Гастроэнтерология ва гепатологиянин долзарб муаммолари» мавзууда иккни кунлик иммий-амалий конференция бошланди. Унда мамлакатимизнинг барча худудларидан шу соҳанинг етакчи мутасислари, россиялини ва козогистонлик олимлар иштирок этмоқда.

• Узбекистон Банклари асосициясида «Республика инвестиция лойиҳаларини молиялашнинг ахволи ва бу жараёнда банкларнинг роли» мавзууда семинар иштирок этди.

• Узбекистон Республика Президенти Ислом Каримов «Марказий Осиё ҳамкорлиги» ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг 2004 йил 28 май куни Қозогистон Республикасининг пойтахти Остона шаҳрида борладиган навбатдаги мажлисида иштирок этди.

• Узбекистон Республика Академияси Замонавий санъат марказида «Замон ва шахс» мавзууда кўргазма очилди. Унда Тамаронхоним, Мукаррар Турғунбоев, Юнус Ражабий, Мухтор Ашрафий каби машҳур санъаткорларнинг ҳаётини жадидлаштиришни көрсатди.

• Марғилон шаҳрида «Хаваскор маком ансамблари» ватан ашула ижрочиларининг республика кўрик-танлови бўлиб ўтмоқда.

• Бухорода Республика Давлат солик қўмитаси тизимидағи маҳсус ўкув юртлари талаба ва ўкувчиларининг анъанавий спартакиадаси ўтказилиди.

• Жонглион шаҳрида «Бахти болалир» номли болалар чизган расмларнинг кўрик-кўргазмаси ташкил этилди.

• Жонубий Корея чегарасидан унча узоқ бўлмаган Шимолий Кореяга қарашли дам олиш ўйида иккни давлат мудофаа вазирларининг музокаралари бошланди. Бу ярим асрда яқин вакт ичидаги ўзбекистонларни ётказиб юнайтилган ўкувчиларнинг ҳаётини жадидлаштиришни көрсатди.

• Жонубий Корея чегарасидан унча узоқ бўлмаган Шимолий Кореяга қарашли дам олиш ўйида иккни давлат мудофаа вазирларининг музокаралари бошланди. Бу ярим асрда яқин вакт ичидаги ўзбекистонларни ётказиб юнайтилган ўкувчиларнинг ҳаётини жадидлаштиришни көрсатди.

• Чеченистон Республикасида нафбатдан ташкиари Президент сайлови учун сайловоди кампанияси бошланди.

• Катар пойтахти Доха шаҳрида Ироққа ёрдам бериш бўйича донор мамлакатларнинг иккни кунлик конференцияси бўлиб ўтди.

• Туркия Президенти Ахмад Нежед Сезер Туркияниң Европа Иттифоқига аъзо бўлиб киришини ташкил этиш мақсадидан мамлакат конституциясига ўзгартиришлар киритиш тўғрисидаги концепцияни иштирок этди.

• Гантия ва доминикан республикалари худудида кучли ва давомли ёмғир ёғиси оқибатида ер кўчиши ва сув тошқинлари юз берди. Натижада 500 нафардан ортиқ киши ҳаётдан кўз юмди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАР ҚўМИТАСИ ФАОЛИЯТИНИ ҚЎЛЛАБ- ҚУВВАТЛАШ БОРАСИДАГИ ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасининг, республика хотин-қизлар жамоат ташкилотларининг аёллар ҳукуқларини ҳимоя қилиш, уларнинг мамлакатимиз сиёсий-ижтимоий, социал-иктисодий ва маданий ҳаётида тўлақонли иштирок этишини таъминлаш, хотин-қизлар ҳамда ёшларнинг мънавий ва интеллектуал савиёсини юксалтириш борасида олиб бораётган ишларининг самарадорлигини ошириш мақсадида:

1. Коракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимларлари, бошқа давлат тузилмалари хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаолигини ошириш, уларнинг оиласда, жамият ва давлат қурилиши вазифаларини ҳал этишдаги ўрнини ошириш бўйича олиб бораётган ишларни таънидайдига бахолаб, уларнинг мамлакатимизда амалга оширилётган демократик ўзгаришлар ва янгиланишлар ислоҳотларини мавқеви давражасига кўтариш чора-тадбирларини жорий этсинг.

Коракалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаси Раисининг, вилоятлар, Тошкент шаҳри, шаҳарлар ва туманлар ҳокимларининг ўринbosарлари - Узбекистон Хотин-қизлар қўмитаси раиси, Коракалпогистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри, шаҳарлар ва туманларнинг тегиши хотин-қизлар қўмиталарни раисларининг вазифаларини таъсимилаш бўйича улар зиммасига юқлатиладиган ваколатлар доираси жиддий равишда кайта куриб чиқилиш ва фаолиятига кенг ётуб очиб берилсин.

2. Куйдагилар Узбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ва уларнинг жойлардаги бўлинмалри фаолиятининг энг муҳим вазифалари ва йўналишлари деб хисоблансин:

хотин-қизларни ижтимоий-хуқуқий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, оналик ва бўлаликини муҳофаза қилиш, аёлларни касбий, жисмоний, мънавий ва интеллектуал савиёсини юксалтириш, уларнинг социал, ижтимоий-сиёсий фаолигини давлат қурилиши соҳасидаги фаол иштирокини таъминлашга қаратилган умуммиллий сиёсатни рўёба чиқариш бўйича аниқ чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва уни амалга ошириш;

Давоми 2-бетда.

● КЕЧА Шайхонтохур туманинаги 324-мактабда «Йил ўқитувчи» кўрик-танлови таъмининг Тошкент шаҳар босқичи бўлиб ўтди.

● ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Давлат солик қўмитасида Фидокорлар миллий демократик партиясининг Олий Мажлисдаги фракцияси вакиллари билан ўтказилган тадбирда иккинчи чакирик Олий Мажлиснинг 14-сессиясида беlegilangan вазифалар мухокама килинди.

● ШАҲРИМИЗДАГИ тиббий мусассалари вакиллари иштирокида ахоли саломатлиги бўйича амалга оширилган тадқиқотларга бағишилаб ўтказилган конфе-

«МАРКАЗИЙ ОСИЁ ҲАМКОРЛИГИ» ТАШКИЛОТИ ДАВЛАТ РАҲБАРЛАРИ КЕНГАШИННИГ МАЖЛИСИГА ДОИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов «Марказий Осиё ҳамкорлиги» ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг 2004 йил 28 май куни Қозогистон Республикасининг пойтахти Остона шаҳрида борладиган навбатдаги мажлисида иштирок этди.

ОЛИЙ МАЖЛИСДА

Олий Мажлиснинг Ижтимоий масалалар ва бандлии қўмитасида меҳрибонлик уйларини битиргандарнинг мустақил ҳаётида ўз ўрнини топишида жамоатчиликнинг ролига бағишилган семинар ўтказилди.

Унда ҳукуки муҳофаза қилиш идоралари, Хотин-қизлар қўмитаси, Ҳалқ таълими ҳамда Мехнат ва ахолини ижтимоий муҳофаза қилиш ва зирлиги маъсул ҳодимлари, жамоат бирлашмалари, меҳрибонлик уйлари директорлари ва маҳаллалар оқсоколлари иштирок этди.

Мазкур қўмита раиси М.Сафаева бошқарган тадбирда таъкиданганидек, бугунги кундан мамлакатимиздағи 28 меҳрибонлик уйида 3748 нафар бола тарбияланмоқда. Улар орасидан мустақил ҳаёта ўйлумнама олаётган ёшларни ўй-жой ва иш билан таъминлаш, олий ўкув юртларидан таълим олиши учун барча зарур шароитларни яратиш, коллеж ва ўкув юртларидан касбига ўйнайтириш ва майян ижтимоий кўнисмаларни ҳосил қилишда жамоатчиликнинг ўрни муҳим эканлигига эътибор қартилини.

Семинарда меҳрибонлик уйлари битирувчиларини меҳр-оқибат руҳида тарбиялаш, давлат ва ҳомийлар томонидан берилаётган ёрдамини мақсадли сарфлаш, болалар соглиғини муҳофаза қилиш борасида қатор камчиликлар мавжудлиги қайд этилиб, уларни бартараф этиш юзасидан тавсиялар берилди.

Республика Соғлиқни саклаш ва зирлиги ташаббуси билан уютирилди.

● ЗАМОНАВИЙ санъат марказида бастакор Мухтор Ашрафийнинг ижодига бағишилган хотира кечаси бўлиб ўтди. Тадбир катнашчилари ётиборига Мухтор Ашрафий асарлари асосидаги концерт дастурни намойиш этилди.

● АЛИШЕР Навоий номидаги Санъат саройида Баҳорид ёқубон режиссёrligida суратга олинган «Сарвоноз» бадийи фильмининг премьerasi бўлиб ўтди.

● БАҲОРИДА Тошкент шаҳар ҳокимлиги Матбуот хизмати ва ўз муҳбирларимиз хабарларидан.

ПОЙТАХТНИНГ
дир куни
Янгиликлар, воеалар

КИСИ
сатларда

● БУГУН Мехр ва муруваттаги йили мосабати билан Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий бобигда 21, 22-Мехрибонлик уйлари тарбияланувчилари, 4, 105, 66-мактаб-интернат ўқувчилари иштирокида хайрия тадбiri бўлиб ўтди.

Санчай

ИТАЛИЯ МУСИКАСИ ТОШКЕНТДА

Пойтахт ахли Италия мусиқаси оқшомидан лаззат олди. Уч кун давомида пойтахтиликлар учун жаҳоннинг мусиқа ва санъат беланчаги хисобланниш Италияда ижод қилган машҳур бастакорлар асарлари ижро этилди.

Улардан иккитаси Ўзбекистон Давлат консерваториясида бўлиб утди. Бу ерда Миллий симфоник оркестр, Ўзбекистон Давлат хор капелласи, Алишер Навоий номидаги Катта академик театри солистлари ижросида Вердининг «Реквием» асари тингловчилар этибoriga ҳавола этилди.

Италия мусиқасининг сўнгги куни эса «Ўйғониш давридан XX асрга кадар» деб номланди. Ўзбекистон Давлат консерваторияси санхасида Италия хонандадарни Сандро Налья ва Валентина Каладонто ўз күшикларини тақдим этдилар. Мусиқа оқшомлари Италиянинг Тошкентдаги элчихонаси кўмугда ўтказилди.

«ГИТАНЖАЛИ» ЎЗБЕК ТИЛИДА

Робинранат Тагорнинг «Гитанжали» достони ўзбек тилига тўлиқ таржима қилинади.

Бу ҳақда Хиндистон маданият марказида ўтказилган ижодий кечада маълум килинди. Машҳур хинд шоюри ва сиёсат арбоби Робинранат Тагор таваллуд топган кунга бағишлаб ташкил этилган ушбу кечада хиндшунос олимлар, Тагор ижодий муҳисларни иштирок этди. Таъдирда Ўзбекистоннинг Хиндистондаги элчиси Суръат Мирқосимов «Робинранат Тагор: хаёт ва ижод Ўйли» мавзууда матбуза қўйди. Нотик таъкидаганидек, Тагор Хиндистон тарихидаги ёнгизузан саҳифалари яратди. Илмга, зиё тарқатиша бўлган эҳтиёжи Тагорнинг буюк шахс сифатидаги ном коzioniшига сабаб бўлди. Аллома 1875 йилда, 14 ёшида биринчи шеърини ёзган бўлса, 1913 йилда унинг «Гитанжали» шеърий достони Нобель мукофотига сазовор бўлган эди. Тагор шеърлари Хиндистон ва Бангладеш учун миллий гимн сифатида ташланганинг хам шоир даҳсига эҳтиромдан далолатдир.

ҲАМКОРЛИКДА- ГИ САҲНА АСАРИ

Иккى кун давомида Тошкентда «Илҳом» театрининг Британия кенгаси билан ҳамкорликдаги биринчи саҳна асари намойиш этилди. Спектакль ўзбекистонликлар ёзгита оид бўлсада, унда Буюк Британиянинг «On theatre» и актёрлари ҳам иштирок этди. Премьера доирасида Британиянинг фотосурватчиси Адам Фридман асарларининг кўргазмаси ҳам ташкил этилди.

Нодирхон СОБИРОВ

Мамлакатининг ҳар бир вилоятида ўзига хос йўналишга эга бўлган кулолчиликнинг турли мактаблари, кўли гул усталаҳ ҳақидаги лавҳалар ушбу фильмлар асосини ташкил этади. «Ўзбекистон кулолчилиги», «Кулол меҳри», «Туррокдаги мўжиза», «Хоразмиян», «Хашинкор кулолчилиги», «Сулола давомчилари» деб номланган ушбу фильмларни мухаррир Назиҳа Каримова билан Ўзбекистон Бадиий академияси авозси Акбар Рахимов ҳамкорликда суратга олдилар.

Танловлар

ИҚТИДОРЛИЛАР ФОЛИБ ЧИКДИ

Юртимизда иқтидорли ўқувчишларни кўллаб-кувватлаш, улар эришаттган ютуқ ва натижаларни рағбатлантириш мақсадида ўтказилётган турли тадбирлар ўз самарасини бериб, кўплаб салоҳиятли ёшларни кашф этишда беқиёс аҳамиятига эга бўлмоқда.

Яқинда Тошкент автомобиль ва йўллар коллежида «Энг иқтидорли ўқувчи» кўрик-танловининг шаҳар босқичи ўтказилди.

Пойтахтимиздаги автомобилсозлик, авто-транспортни таъмираш ва унда юк ташишини ташкил этиш, авто-транспорт ҳайдончиши каби мутахассисларнига ихтиослашсан 22 та касб-хунар коллежидан келган 100 га яқин ўқувчишлар ўз илмий салоҳияти ва техник ижодкорлигини намойиш қилиш учун йигилдилар.

Кўрик-танловнинг тантанали қисмини Тошкент автомобиль ва йўллар коллежи директори, техника фаялари номзоди Жасур Қулмуҳамедов қисқача табриз сўзи билан очди.

Сўнгра Тошкент шаҳар ўрта маҳсус, касб-хунар таълими бошқармаси бошлигининг биринчи ўринбосари, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор Муҳаммаджон Ҳамроев сўзга чиқиб ўтказилаётган кўрик-танловнинг мақсад ва вазифалари ҳамда аҳамияти ҳақида тўхталиб ўтди.

Кўрик-танлов техник ижодиёт, оммавий ижодиёт ҳамда автотранспортни бошқариш йўналишлари бўйича ўтказилди.

Ҳакамлар ҳайъати кўрик-танловнинг мутлақ галибини аниқлашда бир оз қийналди. Чунки биринчи ўринга иккита: Тошкент автомобиль ва йўллар ҳамда Мирзо Улуғбек саноат касб-хунар коллежларининг ўқувчилари даъвогарлик қилмоқда эдилар. Узоқ баҳслашув, ўқувчилар ижодий ишлари қайта-қайта ўрганиб

чиқилганидан сўнг ҳар иккада коллежнинг вакиллари биринчи ўринга муносиб деб топилди. Тошкент автомобиль ва йўллар коллежи ўқувчилари У.Шодиев ва Т.Хусанов «Тико» автомобилининг электр жиҳозлари — кўргазмалари макети ва Мирзо Улуғбек саноат касб-хунар коллежининг ўқувчи-

га тақдим этилган энг яхши ишлар ҳам рағбатлантирилди. Тошкент автомобиль ва йўллар коллежи раҳбарияти улар учун маҳсус мукофотлар таъсис этилди.

Биз кўрик-танловда галибликни кўлга киритган коллежлар ўқувчилари мураббийларининг айримлари билан сұхbatлашдик.

Зокир Фаниев, Мирзо Улуғбек саноат касб-хунар коллежи касбий таълим бўйича директор ўринбосари, Сайдакмал Муродхўжаев — мазкур коллеж директорининг автомобиль ҳайдовчиларни тайёрлаша автотранспорт воситаларининг эксплуатацияси бўйича ўринбосари:

— Ўқувчиларимиз кўрик-танловда иккита ижодий иш: «Газ баллонли енгил автомобилларни таъмираш тизими кўргазмаси» ва «Нексия» автомобилининг руль механизми гидравлик кучайтиргичининг ҳаракатланувчи стенді» билан қатнашиди.

Бундай кўрик-танловларнинг ўтказилиши биринчидан, ўзаро тажриба алмашиб учун фойдали бўлса, иккинчидан, ўқувчиларнинг ўқув амалиётида муайян деталларни яратиша иштироқини таъминлайди. Учинчидан эса, ўқувчилар кўли билан яратилган жиҳозларни реклама қилиш ва уларга харидор топишида кўл келади.

Кўрик-танловнинг шаҳар босқичи якунланди. Унинг галибларини тадбирга йигилган устозлари, барча яқинлари самимий табриклидилар. Танлов галиблари энди республика босқичига йўлланма олдилар. Биз ҳам мустақил Ўзбекистоннинг келажаги бўлган бу иқтидорли ўқувчиларга омад тилаб қоламиз.

Шавкат ЁҚУБОВ
СУРАТЛАРДА: «Энг иқтидорли ўқувчи» кўрик-танловидан лавҳалар.

чиси Ш.Юсупов «Руль бошқармаси» кўргазмали жиҳози учун биринчи даражали диплом ҳамда аудиомагнитофон билан тақдирландилар. Шубҳа йўналиши бўйича Тошкент Мелиорация ва сув хўжалиги коллежининг ўқувчилари А.Сармонов ва М.Умматов иккинчи ўринга, Мирзо Улуғбек саноат касб-хунар коллежининг ўқувчиси Ф.Силченко учинчи ўринга сазовор бўлдилар. Улар ҳам кўрик-танловнинг дипломлари ва қимматбаҳо совфалар билан тақдирландилар. Булардан ташқари бошқа йўналишлар бўйича ҳам беллашиб, галибларни кўлга киритган Тошкент автомобиль ва йўллар коллежининг учинчи босқич ўқувчиси Равшан Одилов, Шайхонтохур касб-хунар коллежи ўқувчиси Илҳом Акромов, Тошкент транспорт касб-хунар коллежининг ўқувчиси Андрей Шпулин ўқувчилари даъвогарлик қилмоқда эдилар. Узоқ баҳслашув, ўқувчилар ижодий ишлари қайта-қайта ўрганиб

Булардан ташқари кўрик-танлов-

иҷод услубидан лавҳалар на-
мойиш этилган. Купол ҳархиди
ярататётган кўзалари, кўлда яса-
тилган кўзаличиларни ташкил этилди.
«Ўзбектелефильм» студиясида
ЮНЕСКО ҳалқаро ташкилоти билан ҳамкорликда «Ўзбекистон кулолчилиги» руҳни остида 5 та ҳужжатли телевизион фильмлар яратилди.

Ётган турли хил хум ва кўзалар,
ўйинчоқ ҳайкалчалари томошада-
бинда катта қизиқиши ўйтодиди.

«Сулола давомчилари» деб
номланган фильмда ўзбек кулолчилик санъатининг Тошкент

мактаби вакиллари Раҳимовлар
суполоси асос қилиб олинган.
Фильм монолог тарзида яратил-

унинг илмий фаолияти, яратган кулолчилик санъати намунали-
ри, ёзган илмий асарлари фильmdа батафсил ёритилган.

Акбар Раҳимовнинг отаси ва ўлиғи ҳақидаги ҳикояси жони ва қизикарли бўлиб томошабинни ўзига жалб этади. Фильмда на-
факат Тошкент мактаби, балки, унтилиб кетган турли услубларнинг тикланиши, кулолчилик тархи ҳақида ҳикоя килинади. Бу туркум фильмни ўзбек кулолчилик санъати хусусиятларини очиб беришдаги муқаммал асар дейиш мумкин. Чунки унинг ҳар бир лавҳасида машакқатли меҳнатнинг, тинимиз изланниш ва интилишининг гўзлар номунаси кўз ўнгимизда намоён бўлади. Ўзбекона қадриятларимиз яқол кўзга ташланади, аводлар санъатига, меҳнатига кучли мұхаббат ўйтодиди.

Гулнигор САТТОРОВА

Мактабот

КУЛОЛЧИЛИК САНЪАТИ СЕҲРИ

Кейинги пайтларда «Ўзбектелефильм» студиясида ЮНЕСКО ҳалқаро ташкилоти билан ҳамкорликда «Ўзбекистон кулолчилиги» руҳни остида 5 та ҳужжатли телевизион фильмлар яратилди.

ган бўлиб, Акбар Раҳимовнинг ўз отаси, санъатшунос Муҳиддин Раҳимов, ўзи ва ўғли Алишер ҳақидаги ҳикояси фильм мазмунини ташкил этади. Уста Муҳиддин Раҳимовнинг ижоди,

Дипломат

Масао КОБИКИ:**«ҲАЙРАТ ВА ҲАВАС БИЛАН БОҚАМАН»**

Махалла миллининг мустаҳкам кўргони. Миллый урф-одатларимиз, маросим ва инсанларимиз, буоқ қадриятларимиз мана шу Ватан ичра кичик ватан ҳисобланниши маҳалларда сайқал топади, янгича тус олиб қон-қонимизга синиг боради. Айниқса, мустақалика эришилган ил даврлардан бошлаб кўрсатилган ётибор туфайли маҳаллар кундан-кун обод бўлиб, тинчлик-осойиштарилик, дўстлик-бирордлик масакинага айланаб бормоқда. Ўзини-ўзи бошқариши тизимиш энг поёб кўрниши бўламиши маҳалларга нашни Республика мизода, балки энг тараққий этган чет давлатларда ҳам катта қизиқши билан қаралмоқда. Айнан мана шу мавзуда фикр билдириш ниятида таҳририятимида кириб келган японияни меҳмон Масао Кобики жаноблари билан сұхбатимиз ҳам маҳалла ва унинг бетакор урф-одат ва маросимлари ҳақида бўлди. Ўзбекистондаги маҳалларда бўлиб бу тизимиш чукур ҳайрат билан ўргаништган ҳуқуқшунос олима бир неча сабол билан мурожаат этдик.

— Азиз меҳмон, серкүён діеримизга хуш келибиз. Аввало оқончонларга ўзинизни таништирасангиз. Маҳалла ҳақида илк маротаба қаेरда эшигандиниз ва унинг қайси жиҳатлари сизни қизиқтириб қолгани, неча йилдан беруши мавзу бўйича иш олиб бораёттанинг ҳақида гапириб берсангиз.

— Японнида туғилиб ўғанман, — дейа ўз сұхбатини бошлади меҳмонимиз. — Онартим ҳақида ҳар қанча фахрланиб гапирсан ярашади. Халқимиз худди ўзбекистонликлар каби меҳнаткаш, меҳмандост. Мен у ерда адвокатлик вазифалариди ишлаганман. Бундан 30 йил иллари маҳалла ҳақида эшигтан эдим. У вақтда Эрон, Покистон, Ўрта Осиё давлатларида ҳам маҳаллага ўшаган тизим бўлаш эди.

Лекин Ўзбекистондаги маҳаллалар бутунлайди бошқача. Шу вақтдае, ушбу тизими тубдан ўрганиман, деб ният қўлган эдим. Мана, 64 ёшлида пенсияни чиқириб ўша астотиди киришганман. Ойлаб маҳаллаларда бўламан. Бу иш Тошкентдаги маҳаллаларни ўрганиман. Кейини йиллар Бухоро, Самарқандда бўламан. Шайхонтохур тумандаги «Тинчлик», «Сарикў», Юнусободдаги «Уста Ширин» каби маҳаллалардаги тадбирларда бешосита иштирок этдим.

Мен илк бор маҳаллаларда бўлганинда маҳалла оқсоқлар, хотин-қўзлар, комиссияни фаолияти, кам таъминланган, кўмакка мұхтож инсонларга кўрсатилғанда таъланып, тибқи тарбияни бирор тарафдан яхши кўрсатади. Ахир ҳамма ерда ҳам ёнма-ён яшаштган кўшигини беминат, беътама ёрдам беравермайди. Мана якунда Ўзбекистон телевиденеси орқали намойиш қилинган «Ошин» телесериалини кўрдинтиз. Ахир бўзди ҳам маҳалла деган жамоа бўлганда эди, у шунчалик қўйналмас элику, деб ўйлаб кетаман. Демоқратиман, маҳаллаларнинг энг яхши хусусиятидан атига бир фонзини олиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

билан маҳаллалага ўхаш нормасий ташкилот бўлган эди.

Лекин у ташкилот фақат давлат қонуларини фуқароларга етказиши хизмат қўлган. Лекин у ҳозир тарқаб кетган.

Айтиш мумкинки, ҳар бир мамлакатда ҳам у қандай давлат куриш иўлидан бормоқда. Кийинчиликлар бўлниш табий. Ахир бирданнинг ҳамма нарсага эришиб бўлмайди-ку. Одамлар ҳам аста-секин бўни тушуниб бораверадилар. Ҳуқуқий саводхонлиги ошган сари вазифа ва бурчларини тўлароқ англаб етадилар. Мен ишонманаки ўзбекистон тундай инсонларга давлат томонидан ёрдам берилади, бирга тайланган ётказишини таҳимийлайди. Мен мана шу ноёб туйғулар ҳақида кўпроқ билсан, ўз юртимга ҳам шу билган нарсаларниң кўнглини ётказишини таҳимийлайди. Мен мана шу ноёб туйғулар ҳақида кўпроқ билсан, ўз юртимга ҳам шу билган нарсаларниң кўнглини ётказишини таҳимийлайди. Мен мана шу ноёб туйғулар ҳақида кўпроқ билсан, ўз юртимга ҳам шу билган нарсаларниң кўнглини ётказишини таҳимийлайди.

«Мехр ва мурувват йили» дастури вазифалари ва Республика Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 16 майдаги, Тошкент шаҳар ҳоқимининг 2002 йил 10 июндағи «Ижтимоий кўнкимга марказларниң акадли оғизигини етказаси леб ўйлайман. Маросимларнинг ўюшшиб ўтказилиши, биринчина кўртиб тўғриси ҳайратимни юширмадилар, ўз юртимга ҳам бўлди қолдим. Ахир ҳамма ерда ҳам ёнма-ён яшаштган кўшигини беминат, беътама ёрдам беравермайди. Мана якунда Ўзбекистон телевиденеси орқали намойиш қилинган «Ошин» телесериалини кўрдинтиз. Ахир бўзди ҳам маҳалла деган жамоа бўлганда эди, у шунчалик қўйналмас элику, деб ўйлаб кетаман. Демоқратиман, маҳаллаларнинг энг яхши хусусиятидан атига бир фонзини олиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Сизни кўллаш-куватложичи пар топилармакни?

— Ҳа, албатта. 30 йилдан бери бу соҳада иш олиб бораман. Японияда ҳар ойда нашир қилинадиган журналим бор. Мен ўша журнал саҳифаларида «Буюк Ишак йўли» ҳақидаги мақолаларни мунтазам ёритиб келаман. 700 нафардан ортиқ мени қўллаш-куватложичи пар топилармакни?

СУРЛАРДА: Япониялик меҳмон, археолог, ҳуқуқшунос, маҳаллаларни ўрганиши маркази ходими Масао Кобики ўзбек маҳаллаларидан атига бир фонзини олиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

бўлиб кетсан ва юртимда табтиқ қила олсан эди, ўтэйтган умрим ва меҳнатим бекор кетмади, дердим.

— Япония дунёдаги энг тараққий, этган давлатлар қаторидан ўрин олган. Айтингчи у ерда ҳам

Шарқ дурданалари

Озоз ўтганый домо бўйири...

• Хикмат. Бойлик ўткини нарсадир. Оқил киши ўткинчи хою хавасга берилмайди.

Байт:
Бойлик роҳат бўлса
хам сенга,

Фано губоридан
бўлади барбод.

Ҳақиқий бойлики
кирит қўлингга,

Икки кунлиги нарса
учун бўлма шод.

• Гуноҳни кечмок инсон
учун яршиими хулқиди.

• Дўст уч табака бўлади. Би-
ринчиси, оқват кабидир ва
уладарн хеч ажраб бўлмайди.

Иккянчиси, давога ўҳшайди
ва уларга gox-goх иш тушади.
Учинчиси, дардга ўҳшайди ва
уладарн хеч яхшилик келмайди.

Байт:
Толеи ёр билар
дўстликнинг кадрин,
Мухаббат мөхрени
уриб жонига.

• Хикмат. Ваҳоб ибн Маб-
нанинг айтишича, хийладан
холи бўлмаган олим ўғидри.
Ақл либосини киймаган ҳар
бир одам хайвон билан тенг-
дир.

Байт:
Нодон хото килса,
раводир унга,
Айб кўйиб бўлмас,
йўлни билмайди.
Хайвондан минг
марта ёмонроқ ҳар
ким,

Йўлни билиб унга
амал килмайди.

• Бир куни Анушервон
мажлис уюштирган ва мул-
зимларидан: «Энг юмшоқ
нарса нима?» деб сўради.
Бирор: «Шоҳи» деб жавоб
берди. Бирор эса: «Товуқ пат-
лари» деди. Яна бирори эса:
«Шоҳидан ҳам юмшоқроқ
нарса нима бўлиши мумкин»
деди. Шу онда халиги йигит
сарой устида турган эди. Му-
зимлар жавобидан Анушер-
воннинг кўнгли тўлмаганини
кўриб, сўзлашга жизот сўра-
ди. Ижозат бўлган деди: «Энг юмшоқ
нарса тинчликлар!» Анушервон унга оғарин айт-
ди ва яна сўради: «Энг яхши
оқват нима?» Йигит: «Шахво-
ний кувватни оширмайдиган
ва танда иллат кўзгатмайди-
ган оқват энг яхши оқватдир!»
деди. Яна сўради: «Энг яхши
шароб қайси?» Жавоб берди:
«Ақлни зое қилмайдиган, ка-
саллик кўзгатмайдиган». Яна
сўради: «Гуллардан энг хуш
хўдиси қайси?» Жавоб бер-
ди: «Ота-она тириклигига
хурсанд киладиган, ўлгандা
номини бокий киладиган,
ҳаёт гули бўлган муносиб
фарзанддир!»

• Хикоят. Ривоятлардан
маялум бўлишича, ҳинд
ҳакимларининг умри узоқ,
акли эса ўтқир бўлади. Бу-
нинг сабаби кам емақдандир.
Улардан бири бодом мағзи-
дан катта оқват емас ва бу
холни уч кунсиз тақрорламас
эди.

Китъя:
Бир ҳакимдан
эшитдимки, ўликдан,
Сўрса ўлмок учун
сабаб не ҳар чок.
Ўндан тўккис ўлик
жавоб беради,
Улим сабабидир кўп
оқват ёмок.

Кўшиқ инсонларни гўзалликка, эзгуликка, нурли ман-
зилларга етакловчи оҳанграбодир. Одамзот яралибдики,
куй ва қўшиқка сармас тўлиб ўшайди. Унинг майин ва
сехрли навоси фақат қалбларга ором бағишилаб қолмас-
дан, балки яшашга иштиёқ ўйғотади, ён атрофдагиларга
нисбатан меҳр-муҳаббат нурларини таратади.

Мановлар

Қўшиқларда ватан мадҳи

Куни кечга «Туркистон» са-
райида «Ўзбекистон кўшиқ бай-
рами» танловининг шаҳар босқичи бўлиб ўтди.

Тадбирнинг очилиш маросимида Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари, шаҳар хотин-кизлар кўмитасининг раиси Фарида Абдураҳимова, шаҳар «Махалла жамғармаси» раиси Рихситилла Акрамов сўзга чиқиб танлов иштирокчиларига омад тилаш баробарида унинг замирида миллийлигимизга, урф-одатларимизга юксак эҳтиром, қадриятларимизга ҳурмат-эътибор, асосийи эса Ўзбекистон деб атальмиш жаннатмакон юртимизнинг бугуни, эртаси, гўзалиги чусли жамолини, тариху тароватини тараннум этишида дилбар кўшикларнинг кўпроқ ва савияли тарзда яратилиши, кўшиқлар ҳамоҳанглигига эса истеъододли ёшларни танлаб олиш асосий мақсад эканлигини таъкидлаб ўтдилар.

Шундан сўнг саҳнада тумандардан ташириф буюрган иштирокчилар ва гулдасталар билан кутладилар. Ҳаялони да-
кикалар яқинлашиб, ҳайъат аъзо-

ландилар. Биринчи ўринга муносиб деб топилган голиблар

«Ўзбекистон кўшиқ байрами» танловининг республика босқичида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлиши.

Танлов нюхясида ҳайъат аъзолари ва томошабинларнинг фикр-мулоҳазалари билан кизиқдиди.

**— Темур МАХМУД, Ўзбеки-
стон санъат арбоби:**

— Бу кўшиқ байрами ўтган йилдагига қараганда анчагина янгиликларга бой тарзда ўтди. Танловни ўтказишдан мақсад эса, Ватан, она юрт ҳақидаги кўшикларга эътиборни кучайтириши, иктидорли истеъододларни саралаб олишдан иборат. Бизга голибларни аниқлаш осон бўлмади. Чунки қатнашчиларнинг барчasi ажойб овозга эга эдилар.

**• Илҳом ТУРСУНБОЕВ,
Акмал Икромов туман мад-
даният бўлими мудири:**

— Мен жуда хур-
сандман, чунки биз-
нинг тумандаги «Хумо» гурухи голиблар-
ликни кўлга киритди. Бундан фарҳланмай бўлудими. Бу каби танловларнинг замирида эзгулик ётади. Юртимизга, ҳалқи-
мизга меҳр, миллийлигимизга эҳтиром, ўзлигимизга юксак садоқат туйгулари та-
раннум этилади.

Дарҳақиқат, «Ўзбекистон кўшиқ байрами» танлови кўта-
ринки руҳда, байрамона тарзда ўтди. Энг яхши ижро этилган кўшиклар саралаб олиниди.

**Гулчехра ДУРДИЕВА
СУРАТЛАРДА: «Ўзбекистон
кўшиқ байрами» танловининг
шаҳар босқичидан лавҳалар.**

**Хакимжон Солиҳов
олган суратлар.**

лари танлов голибларини эълон қилди. Биринчи ўринга Акмал Икромов туманидан «Хумо» гурухи ва Ҳамза туманидан «Фарангиз» гурухи муносиб деб топилди. Иккичи ўрин Шайхонтохур туманидан Маҳфуз Исломова, учничи ўрин эса Миробод туманидан Алишер Қосимовга наисбет этиди.

Голиблар эсадалик совғалари,
Фахрий ёрликлар билан тақдир-

Институтнинг ташкил этилганлигига ҳам қарийб 35 йил тўлди. Ўтган вақт мобайнида институт республикамизга минглаб мутахассисларга тайёрлаб берди. Ҳозирда кўплаб автомобиль ва йўл курилиши соҳасида меҳнат килаётган мутахассисларнинг акса-
рияти ушбу даргоҳда таълим олган.

Собиқ талабалар мазкур

СОБИҚ ТАЛАБАЛАР УЧРАШДИ

Тошкент Автомобиль йўллари институтида бун-
дан 30 йил олдин, яни 1974 йилда битириб кетган
собиқ талабаларнинг устозлари билан учрашуви
ўтказилди.

имлар даргоҳида китоб ўқиб ўтказган кунларини олтин-
га тенг эканлигини айтишиб, ўша дамлар хотира-

сини ҳаяжон билан эс-
лашди.

Учрашув давомида кўп
иyllardan бўён институт-

ТЎРА ЖУМАН —

80 ёшда

Сиз қашқадарёлик жангчи шоир Тўра Жуманин яхши та-
нишисиз. Унинг ижоди билан шоирнинг турий ийларда мат-
буотда чон этилган китоблари, мат-
буотда чон этилган ранг-ба-
ранг мавзудаги ғазал ва шеъ-
рлари орқали яқиндан танишисиз.
Беш ўғил, уч кизнинг ота-
си Тўра Жуман ўзининг муборак 80 ёшини илҳом булиғ
кайнаган ҳолда кутиб олмоқда.
Унинг бугун «Оқшом» мушта-
рийлари диққатига хавола этилаётган шеърлари
ушибу фикримизга ёрқин далилдир.

МУСТАКАИЛ ВАТАНИМДА

Мустакил Ватанимда ризкимиз бўлмоқда мўл,
Унга чирой баҳш этган экинзор, боғ, дарё, кўл.

Халқнинг меҳнати билан ҳар соҳада юксалиш,
Бўстонга айланмоқда қанча саҳро, чўл.

Ҳар ким билган қасбига кўл ургани сабабли,
Яшашда камчилик йўқ, турмушимиз гўё гул.

Ўзбекистон довруғи дунё бўйлаб тарафди,
Тўра, бекиёс юрта энг муносиб фарзанд бўл.

ОЧИК

Мехр, яхшилик учун ҳар қалбнинг йўли очик,
Эзгу иш килганларга баҳтларнинг гули очик.

Ҳимматлилар — қимматли, қайга борса эъзозда,
Ҳамма томон — олд, орти, ўнги ва сўли очик.

Ўрин топмайди сира чакимчилар, баҳиллар,
Ҳаётда ўрин бордир кимнинг кўнгли очик.

Мехр — умр лаззати, музликларни эрттар,
Мехр, яхшилик учун ҳар қалбнинг йўли очик.

ТУРЛИЧА

Замин битта, ҳайвонлар, учган күшлар турлича,
Одам ҳар хил лек курган түшлар турлича.

Тоғ, дарёлар, ўрмонлар, дараҳт, мева, экинлар
Дўст, ўртоқлар, ошнолар ҳамда хешлар турлича.

Кимдир калта, ким дароз, кимлар доно, ким нодон,
Бадан ранги, кийимлар, соч-у тишлар турлича.

Совуқ шимол, саҳрова, тоғ, ўрмона даом бор,
Бу дунёда ташвишлар, Тўра, ишлар турлича.

СЎЗЛАРИНГДАН БОЛ ТОМСА

Кекайишни кўй, эгил, сўзларингдан бол томсин,
Чеҳранг бўлсин мисли гул, сўзларингдан бол томсин.

Бошлиғингга учрашсанг, ўюмасин ковоғинг,
Қаршисида сал-пал кул, сўзларингдан бол томсин.

Агар ширин сўзларсанг, илон чиқар инидан,
Душманинг ҳам бўлар эл, сўзларингдан бол томсин.

Ҳамма-ҳаммага агар ёқимли бўлай дессанг,
Бўл одобли ва хушфёл, сўзларингдан бол томсин.

Олам яхши яхшига, энг қийин ишингни ҳам,
Битишига мен кафил, сўзларингдан бол томсин.

ЯХШИ ЖОНОН УЧРАСА

Яхши жонон учраса, унга кул бўлсанг арзир,
Оёғининг остига тупроқ кул бўлсанг арзир.

Хаёсизнинг нозидан унинг калтаги устун,
Койиса ҳам сен унга ширин тил бўлсанг арзир.

Ақли кўп ёрга қанча сарфлассанг озлик қилар,
Кимматли совға бериб, очик кўл бўлсанг арзир.

Оғирлиқда фил бўлсанг, чўмилганда кўл бўлсанг
Хидлашни истаб колса, Тўра, гул бўлсанг арзир.

да фаолият кўрсатаётган
бир гурӯҳ педагоглар эса-
далик совғалари билан
тақдирланди. Сўзга чиқ-
қанлар бундай учрашувлар
ёшларга намуна бўлиб
хизмат қилишини ҳамда
келаҗакда анъанаға айла-
нишига умид билдириш-
ди.

**Инобат
ЭГАМҚУЛОВА,
«Туркистон-пресс».**

**Билиб күйгап
ахши
МУЗҚАЙМОК
ТАРИХИ ВА
ТАЪРИФИ**

Ёзинг жазираса кунлари кишига ором берадиган, айниқса ёш болалар учун роҳатижон, шифобаҳаш неъмат — музқаймокидир.

Музқаймок жуда қадимда, иклими иссиқ Шарқ мамлакатларидан икод этилган бўлиб, уни Ўрта Осиё ҳалқлари «яхқаймок» деб атаган. Эрон ва Ҳиндистонни забт килган Искандар Зулқарнайн аскарлари ушиб мамлакатларининг ахолиси иссиқ кунларда аллақандай «яхлатилган сутни» шимли ўрганинни кўриб хайратда коладилар. Мавлум бўлишича, сут ёки каймокка асал тухум, ванилин ва жавоҳир кўшиб музлатилар ва маҳсус кўзаларда сакланар экан. Гоҳо пиво шарфатларига тоғлардан олиб келинган тоза қор ва кирилган музни кўшиб ҳам музлатилар ва маҳсус кўзаларда сакланаар экан. Араблар шу усулда тайёрланган яхия таомин алжелати деб атаганлар. Музқаймок рецепти ва технологияси ни македонияликлар Европага олиб келган бўлсалар ҳам у кенг этибор қозонмади. Факат XIII асрда италияник сайдҳ Марко Пуло шарқ мамлакатларига қилган саёҳатидан кеийнинг музқаймокни гарбий мамлакатларда тайёрлаш авҳ олиб кетди. Италияник шакарпаз Проколио Колтетли 1630 йилда Парижга келиб ресторонлардан бирида музқаймок тайёрлашини жойи қилгани тўғрисидан мавзумотлар бор. Шундан кариб бир ярим аср ўтган, яъни 1770 йилда яна бир италияник қандолати Нью-Йоркда музқаймок тайёрлаши жорий қилган. Россида музқаймок тайёрлашни унтишлишари рафида равища икод этилган деган далиллар бор.

Ўзбекистон ахолиси хам музқаймок тайёрлашнинг турини хонаки усулларини билган, бирор ўтган аср бошларига қадар маҳсус китоблар ёзилмаганини сабабли унинг рецепти ва технологиялари унуг бўлиб кетган. Факат унинг «Роҳатижон» деб аталувчи эн содда хили сақланиб қолган. Унисини ҳам ёлғиз Самарқанд ва Бухоро каби қадимиш шахзарларнинг ахолиси билади, холос.

«Роҳатижон» тайёрлаш учун ейишга яроқи музни кириб қирор ҳолига келтирилади ва юзига узум ёки тут шинини ёки киён сепилидади. Шифолилиги шундаки, ёзда дизентерия, ичбуруг касаллигига мубтalo бўлган яхши «Роҳатижон» еса тақка тўхтатади.

Музқаймокни замонавий озиқ-овқат саноати усулида тайёрлаш жуда яхши ўйлга кўйилган бўлиб, унинг дунё бўйича олганда юз хилдан ортиқ турлари бор.

Музқаймокни гўдаклардан тортиб қариларгача барча севиб истемоъл этишининг асосий сабаби унинг шифобаҳшилиги тут, тутарлигидир. Музқаймок оғир операциядан чиқсан касалларга, яъни дағал овқат ейиш мумкин бўлмаган беморларга берилади. Ошқозонда яраси борлар, сиз касалига муттало бўлганлар, озаб, ағбор бўлиб кетганларга ва кам қонли кишиларга тавсия этилади. Музқаймок таркибида 3,5 фоиздан 15 фоизгача май, 14 фоиздан 25 фоизгача шакар бўлиб, колгани оқисидан иборатидир. Яна унда А, В, С, Д ва Е дармондорилари фосфор билан калъян жавҳарлари ҳам мавжудdir.

Чулоҳаза

Бугунги кунда ҳукуқбазарликлар содир этаётган шахслар орасида вояга етмаганлар жиноятчилиги бир қарашда унчалик ҳам кўзга кўринмаса-да, аммо улар томонидан амалга оширилган турли ҳукуқбазарликлар сони ўсиб бораётганлигини кузатиш мумкин.

БОЛА ТАРБИЯСИ — БАРЧАМИЗНИНГ БУРЧИМИЗ

Ҳар кандай ғайриқонуний хатти-ҳаракат маълум бир шартшароитлар натижасида юзага келади. Шу ўринда савол тугилади: вояга етмаган шахслар жиноятта нима сабабдан кўл урмоқда ва бунинг олдини олиш учун қандай чора-тадбирларни амалга оширишимиз лозим?

Айрим ҳукуқшуносларнинг фикрича, вояга етмаганлар ҳукуқбазарлигига кўйидагилар сабаб бўлмокда: оиласидаги ноносим мухит; ўқиш ёки иш жойидаги ёмон хулклилар билан муомалада бўлиш; вояга етмаганларнинг узоқ вақт мобайнида фойдали фаолият билан шуғулланмаганилиги; катта ёшдаги жиноятчилар томонидан турилар хил ҳукуқбазарликларга жалб этилиши; назоратчилик; боланинг кайфияти ва руҳий холатига таъсир этувчи хаётдаги омадисизлик.

Вояга етаганлар ўз атрофидан юз берадиган воқеа-ходисаларни тез ўзлаштирадиган, эглилувчан ҳамда ўзгарувчан бўлишиади. Ота-оналар кўпичка 10-12 ўшгача фарзандларини қаттиқ назорат килишид-ю, аммо 13-14 ўшдан бошлаб назоратни сунтиширади. Бу эса усмурининг жиноятта кўл уришига ёки жиноятта жалб этишига сабаб бўлади. Кўпчилик вояга етмаган жиноятчиларнинг оиласидаги шарорти ўрганилганда, уларнинг оиласидаги тарбияси яхши эмаслиги, ота ичиб келиб, жанжаллар кўтарувчи ёки бўлмасидаги оиласидаги тарбияси салбий таъсир ўтказганилиги ойдинлашади. Оиласидаги мухит яхши эмас экан, унга атрофагиларнинг ихобий таъсир ўтказиши қийинлашади.

Агар ота-она фарзандининг «дастлабки қадами»ни ўз вақтида муносиб жазоламас экан, бу кейинчалик катта қилимшлар содир этилишига турткى бўлади. Ўз ўринда ота-она назорат ва тарбия билан бир қаторда фарзанднинг моддий таъминотига ҳам алоҳида этибор каратиши лозим. Агар бола моддий жихатдан етарлича таъминланмаса, у осонроқ пул топиш ўйлини кидиришга тушади. Бу эса ўғрилик, майда безорилик, талончилик каби мулкий жиноятларнинг содир этилишига олиб келади. Ота-она фарзандининг фойдали машгулут тури билан банд бўлишида ҳамда аниқ бир соҳага ўналтиришда алоҳида ўрин эгаллади.

Вояга етаган шахсни тўғри тарбия қилишда, улар томонидан ҳукуқ бузилишларининг олдини олиши ўкув муассасаларининг ҳам ўрни катта. Мактаб билим ўчиб бўлиши билан бир қаторда педагогик тарбиянинг ҳам маркази бўлиши керак. Чунки оиласидан ташқарида таълимнинг энг асосий қисмими бора мактабдан ўрганади ва мактаб орқали ижтимоий ҳаётга кириб боради.

Биз курдатлар давлат барпо этишини максад килган эканмиз, келажагимиз бўлган ёшларнинг тарбиясига жиддий ёндошмогимиз, огохлида ўшамогимиз керак. Шундагина ўшларнинг турли жиноят гурухларга кўшилиб кетишини, вояга етаган бола шахсидаги энди шаклана бошлаган файрижтимоий ўзгаришларнинг олдини олиб, жиноятчиликнинг камайишига ўз хиссамизни кўшган бўламиз.

**Сарвар СОЛИЕВ,
Тошкент Давлат юридик
инstituti 3-курс талабаси.**

“ФАРМБОЗОР” САВДО- КҮРГАЗМАСИ

Тошкентда илк маротаба фармацевтика маҳсулотлариниң «Фармбозор» биринчи савдо-кўргазмаси ўтказилди. Унда юзга яқин турли улгуржи ташкилот ва дориҳоналар, 15 та Республика даволаш ва тибиёт муассасалари ҳамда Фавкулодда вазиятлар, Ички ишлар, Мудофаа вазириларни ва бошقا ташкилотларнинг мутасадид бўлнимлар иштирок этди.

Кўргазмани ўтказишидан мақсад, тиббий таъминотга ихтиослашган корхоналар ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни ўйлга кўйиш, истеъмолчиларни ишлаб чиравучилар билан ташниширидан иборат. Тадбирида иштирок этганлар фармацевтика бозоридаги маҳсулотлар турлари, тиббий тизимирига қарашли муассасалар фойлияни хакида маълумотларга эга бўлишиди.

Шунингдек, савдо-кўргазмада ишлаб чиқариш, рўйхатдан ўтказиш ва лицензиялаш билан боғлиқ салваллара мутахассислар маслаҳатини олиш мумкин. Бундай савдо-кўргазмаларни ҳар ойда ўтказиш режалаштирилди.

**Н.ДЕВЛИСУПОВА,
“Туркистон-пресс”**

— Умримнинг баҳори — баҳтиёр ёшлигим мангу колсайди...

Турфа олам

КИММАТБАХО ТОПИЛМА

Эронлик икки ўспирин Карбало шаҳри чеккасида ўйнаб юришарди. Улар зангдан чириб, майишиб ётган қилич топиб олдилар. Олтин суви юритилган қуни эса бус-бутун эди.

У кимматбахо тошлар ва гавҳар доначалари билан беътилганди. Қадимиш Карбало шаҳри кўн жанглар майдони хисобланади. 680 йилда бу ердаги жангда араб ҳалифаси Алининг ўғли Ҳасан ўлдирилганди. Шуниси аниқ ёдик, ушбу топимни жангда ҳалол бўлган ўтибори зотлардан бирига тегишили бўлган. Заргарларнинг берган баҳоларига кўра киличининг нархи камидан 400 минг АҚШ долларига тенг бўлиб чиқди.

БОШИНИ ОФРИТИБ ЎТИРМАДИ

Стинг таҳаллуси билан машхур бўлган британиялик мусиқијати Гордон Самнер якинда канадалик солиқчилардан антика хатча олди. Янда солик полициячилари санъаткорга ўйилча бурун Канадага гастролга келганини эзлатишганди. Шундай Стинг Канадада олти марта концерт берди,

йигирма тўккис минг доллар солиқ тўлаб кетган эди. Унинг шу олтида концертида қанча ҳақ олганини хисоблаш учун канадалик солиқчиларга ўйилча вакт керак бўлибди. Стинг Британиянинг энг бой шоу-бизнесчиларидан бўлиб, хисобида 1998 йилда 150 миллион доллар мавжуд эди. Шунинг учун у 106 минг долларлик солиқни кайта хисоблаш чиқишидек баш оғриғидан кўра тўлаб кўяқлиши афзал билди.

БЕПАРВО ЎТИБ КЕТМАНГ

Ўзига муносиб умр йўлдоди ахтаридаги сукъабошларга микротехника ёрдамга келмокда. «Филипс электроникс» фирмаси шундай бир микрочизма ишлаб чиқармокчи.

У кийимнинг киши билмас ерига ўхуд заргарлик буюмларига яшириб кўйилди-да, излаётганининг харacterли хусусиятларини микрочизмага белгилаб кўяди. Ана шундан кейин у керакли одамни ўзи излай бошлади. Шифокор эса менинг айтганирларни кильмаган, деб кесиб ташлашни рад этмоқда. Энди Халлам унг кўлидан айрилганди. Якинда унга кўл улаб кўйилди. Аммо у бундан хурсанд бўлиш ўрнига ранжимоқда. Хатто уни кесиб ташлашларини талаб этмоқда. Бойси шуки, уланган кўл ўзиникидан бошқача рангла бўлиб, ҳам катта эди. Шифокор эса менинг айтганирларни кильмаган, деб кесиб ташлашни рад этмоқда. Энди Халлам умрбод хижолатда яшашига тўғри келадиганга ўхшайди. Ҳа, ҳар кимнинг ўз иймони, ўз аъзоси бутун бўлсин экан.

ланарлики, микрочизмадан эгасига кимса ёнидан ўтиб кетаётганида «Бепарво ўтиб кетманг» деган аломат сузлар янграйди.

ЎЗГАНИНГ ҚЎЛИ

Қадимига афсоналардан бирида шундай дейлилади: гўё ҳалол бир одамнинг кўли кучли жароҳат туйфали кесиб ташланипти. Ўтири табиунга бошқа кўл улаб кўйилти. Бу кўл бир ўғриники бўлиб, ҳалол одам давжум жойларда ўрса ўша кўл ўзгалишларнинг чўнтағига қараб ҷиззлаверибди. Бундан ҳалол одам кўп азият чекибди.

Хозирда кесилган кўл ўрнига бошқасини улаш афсона бўлмай қолган. Бундан йигирма ўйла-бўрун янги зеландиялар Клинт Халлам ўнг кўлидан айрилганди. Якинда унга кўл улаб кўйилди. Аммо у бундан хурсанд бўлиш ўрнига ранжимоқда. Хатто уни кесиб ташлашларини талаб этмоқда. Бойси шуки, уланган кўл ўзиникидан бошқача рангла бўлиб, ҳам катта эди. Шифокор эса менинг айтганирларни кильмаган, деб кесиб ташлашни рад этмоқда. Энди Халлам умрбод хижолатда яшашига тўғри келадиганга ўхшайди. Ҳа, ҳар кимнинг ўз иймони, ўз аъзоси бутун бўлсин экан.

ФОЯТДА ГЎЗАЛ МАНЗАРА

Норвегия пойтахти Ослонинг жануби-ғарб томонидаги жойлашган Гримстод шахарчасида инсон кўли билан ақл бовар килмайдиган бир ажойиб манзара барпо этилдики, киска фурслат ичидаги у норвегиялик ҳамда хорижлик саёхёларни оҳанграбодек ўзига жалб этмоқда.

Бу ердаги 400 квадрат метрли майдонни ишғол этган анвойи гулбогдага «капалаклар хиёбони» ташкилот. Тропик ўсимликларни сархуш этувчи фойядан хушбўй иссиқхонада бири-биридан чироили капалаклар сайдёхлар атрофида учеби юради. Шу ердаги 1,5 метрли ялтироқ материалдан тайёрланган ойнаванд панеллар ортидаги ин эса хаёлни тортади. У чумолилар ини бўлиб, митти захматкашлар томонидан яратилган. У витринадаги узунсига қараб чўзилган. Бу эса томошабинларда инсон цивилизациясидан қолишмайдиган цивилизация яратган чумолиларнинг «ижтимоий ҳаёти»ни кузатиш имконини беради.

Мурод ПАРПИХЎЖАЕВ
тайёрлади.

Спорт**МУХИМ КҮРИК ОЛДИДАН**

Маълумки, футбол бўйича миллий терма жамоамиз 9 июня шахризимда Фаластин терма жамоаси билан бўлиб ўтадиган 2006 йилги жаҳон чемпионатининг саралаш учрашувга жиддий тайёргарлик кўрмокда.

Муҳим беллашувга тайёргарлик доирасида эртага чарм тўп усталаримиз Боку шахризимда Озарбайжон терма жамоаси билан ўртоқлик учрашуни ўтказади.

Шу муносабат билан «Бунёдкор» ёшлар телеклубида терма жамоа бош мурраббиси Равшан Хайдаров ва спорт журналистлари иштирокида матбуот конференцияси ўтказилиди.

Тадбирда Р.Хайдаров терма жамоанинг тайёргарлиги ва унинг тарқиби юзасидан журналистларнинг саволларига жавоб қайтара экан, турли сабабларга кўра М.Шацких, А.Акопянц, В.Шишев каби кучли легионерларимиз ўзбу ўйинда иштирок эта олмасликларни таъкидлади. Шундай бўлса-да, фут bolt мұхлислари И.Нестеров, Б.Ашурматов, О.Пашинин, Н.Ширшов, М.Косимов, Л.Кошелев, С.Жепаров, А.Солиев, А.Гейнрих каби етакчи чарм тўп усталаримиз маҳоратидан баҳраманд бўйлар мумкин.

Биз жиддий синов учрашувда футболчиларимизга омад тайласиз.

ШАХМАТЧИЛАР ДОНА СУРДИ

Республика шахмат-шашка клубида тўқизқиз кун давомида энг кучли эркак шахматчиларимиз олий лига баҳсларини ўтиказди.

Унда ўн тўртта шахмат устаси ўзаро куч синашди. Шиддатли беллашувлар натижасига кўра 13 имкониятдан 9,5 очко тўплаган Владимир Егин (Тошкент вилояти) хурмат шоҳсупасининг энг юқори пононгасидан ўрин олди. Ҳамشاҳримиз Тимур Гареев голидан бир очко кам жамғарган ҳолда йикинчи ўрин билан кифояланди. Наманганд вилояти вакили Сайдали Йўлдошевга эса учинчи ўрин нааси этиди.

В.Егин, Т.Гареев ва С.Йўлдошевлар шу йил октабрь ойиди Испаниядаги бўлиб ўтадиган бутунжоҳон шахмат олимпиадасида катнашиш хукукини кўлга киритишиди.

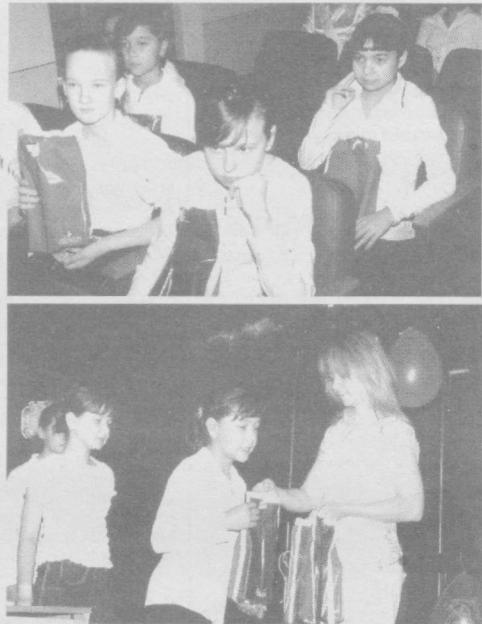
(Ўз мухбиришимиз)

Чилонзор тумани давлат солик инспекцияси томонидан 2003 йил 12 сентябрда хусусий тадбиркор Абдураҳмонов Абдуҳаким Абдураҳимови номига берилган №1026 ракамли даромадлар ва товар операцияларни хисобга олиш дафтари йўқолганилиги сабабли

БЕКОР КИЛИНАДИ

Тошкент вилояти, Тошкент туманидаги 35-уртга мактаб томонидан 2003 йилда Мажидов Баҳодир Риҳисбайевич номига берилган О'РА №1023791 ракамли аттесат йўқолганилиги сабабли

БЕКОР КИЛИНАДИ

Спортишчилар**«ҚЎЗИ ОЖИЗ» ҲАКАМ**

Ҳабарингиз бор, бу йил ФИФА ташкил топганига роппа роса 100 йил бўлди. Шу муносабат билан бунгуне саҳифамизда айнан шу ташкilot фаолияти билан боғлиқ мълумот ҳакида тўхталиб ўтамиз.

Ўз вактида ФИФА президенти лавозимида ишлаган шахслар билан турли хил қизиқарли воқеалар содир бўлган. Бугун хикоя қўлмокчи бўлган воқеамиз ҳакамларидан ушумча президентлигига кўтарилиган Станли Роуз билан боғлиқ.

Жаноб Станли ҳакамлигидан либосини кийиб олган пайтида айни ўйин маҳали мезонлар дарвозасига киритилган нотўғри голни билмасдан хисобга олиб кўяди. Аксига олиб, шундан сўнг майдон эгаларининг омади чолмади. Бироз ён босиб, ёрдамлашишлари хам наф бермайди. Ўйиндан сўнг мұхлислар жазавасини сўз билан ифодалаш кийин эди. Полициялар ҳаками катта машақатлар эвазига машинагача кузатиб кўшишиди. Ҳавф-хатардан халос бўлгач, ўз миннатдорчилигини

полициячилар бошлигига изхор қилган Станли Роуз «Арзимайди» ўрнига шундай жавоб олади: «Ташаккур изхор этишининг жохати йўқ жаноб, ахир кўзи ожизларни кузатиб кўйиш бизнинг вазифамиз-ку».

ҲАВАСКОРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Евро-2000 га етакловчи саралаш баҳслари қуръасига кўра Европа мамлакатлари рейтингига биринчи ўринда турган Франция термаси охирги ўринда турган Андорра билан бир гурухдан жой эгаллаганди. Парижда бўлган учрашувда 0:2 хисобида енгилган андорраликлар жавоб ўйинида яна ҳам яхшироқ ўйнаши — 0:1.

Бу кичик мағлубиятдан сўнг мамлакат ахли катта тантана ўюштириди. «Биз гарчи енгилган бўлсан-да, оддий жамоадан эмас, жаҳон чемпиониридан мағлубиятга учрадик. Катта хисобда эмас, 0:1. Бунинг устига улар тўпни сўнгти дакиқаларда, пеналь-

тидан киритишиди. Биз баҳтимиз!!!», — деди ўйиндан сўнг мамлакат президенти Марк Форн. У янга куйидаги фикрларни кўшиб кўйганди: «Агар Франция ўйинчиларининг биттаси бизнинг мамлакатимиз бюджетининг тўртдада бирига тенглигина хисобга олсан, йигитларимиз чиндан ҳам мўъжиза кўрсатишди».

Андоррага стадионга факат 1250 та томошабин сиғиши туфайли ўйин Барселонадан ўтказилиди. Ўйинга Андорра Футбол федерацияси президенти Франческо Вила шундай изоҳ берган: «Францида 0:2 га енгилгандик. Ҳозир эса олдингандан ҳам кўпроқ хурсандсан! Агар дуран хисоби саклаб колингандига куончондан ўйб қолардим ва бунга рози эдим!!!»

Шундай ҳам айтиш жоизи, ўшандага Андорра терма жамоаси тарқибидан 3 тагина професионал футбольчилар ҳаракат қилишган, холос. Улар ҳам Португалияниң 2-лигаси ўйинчилари эди. Колгандарни эса асосий ишидан бўш вактини фут болга бағишашаркан. Масалан, ярим химояни Эмилияно Гонзалес почтальон, хужумчи Хулен Лученко эса мамлакат дўконларига заводдан сигарат етказиб берадиган хайдочви бўйиб ишларкан.

Миркомил МУСАЕВ тайёрлади.

Футбол**ПОЙТАХТ ЖАМОАЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ**

«Пахтакор»—«Локомотив» беллашуви билан мамлакат XIII миллий чемпионатининг 10-тур баҳслари ниҳоясига етди.

Аввало, шуну таъкидлаш жоизи, ушбу турга қадар рақибларидан иккита ўйин кам ўтказган «Пахтакор» иккинчи ўринда, «Навбахор» эса биринчи ўринда бораёттанди. Олий лиганинг янги вакили «Локомотив» эса шов-шувли натижаларни кўлга киритиб турнир жадвалининг бешинчи поноғонасини эгаллаб турганди. Шу бойисми, «Пахтакор»—«Локомотив» баҳси қизиқарли ўтиши кутилаётганди. Аммо, тан олиши керак, пахтакорчилар рақибларидан кўра сермазмуроқ ўйин намойиш эта олишиди. Мехмонлар дарвозаси олдида ушотирилган хавфли хужумлар самара бериб 18-дақиқада Анвар Солиев томонидан йўллан-

ган зарба пахтакорчиларни хисобда олдинга олиб чиқди. Иккинчи бўлимда меҳмонлар хисобни тенглаптиши мақсадида ҳужумга зўр бериши-ю, ўз дарвозалари ҳимоясини унтиб кўйишиди. Бундай куляй вазиятдан майдон эгаларни 46-дақиқада ёк, унумли фойдаланиши хисобни 2:0 га етказишиди. Гол муралифи Жепаров. Қизиқарли ўтган учрашув шу хисобда якунланди.

Колган беллашувларда куйидаги натижалар қайд этилди.

«Сўғдиёна»—«Насаф» — 1:4,

«Самарқанд»—«Динамо» —

«Навбахор» — 0:3, «Буҳоро»—

«Трактор» — 3:1, «Металлург» — «Қизилкүм» — 1:1,

«Машъал»—«Сурхон» — 1:0.

Навбатдаги 11-тур баҳслари

3, 4, 5 июнь кунлари ўтказилади.

Анвар ЙЎЛЧИЕВ

Сўзсиз сурат.

Абдурасул Ҳакимов чизган расм.

Натрии етказиб берни масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўйларига еки «Тошкент почтамтига» — 133-74-05 телефонига мурожаат қилинингиз мумкин.

Газета «Тошкент оқиомин»нинг компьютер марказида терниди ва саҳифаланди.

«Шарф» нашриёт-матбоба акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уи.

Бош мұхаррир Акмал АКРОМОВ

Манзилимиз: 700000,
Тошкент шахар,
Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНАР:
хатлар — 133-29-70;
ълончадар — 133-28-95, 133-21-39;
факс: (3712) 133-29-09.
Ҳажми — 2 босма табоб, оғеф усулида боссанда.
4273 нусхалар босилиди. Қоғоз бинами A-3.

Газета Тошкент шахар
Матбуот ва ахборот
бопқармасида 02-1-рақам
билин рўйхатта олининган.

Душанба, сешанба, чоршанба,
пайшанба ва жума кунлари чиқади.
Нашр кўрсаткичи — 563